

MST May, 2023

DRAWING AND PAINTING
(Semester-II)

Time: Three Hours

Maximum Marks: 30

Note: Attempt two questions each from Sections A and B carrying 5 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

- I. Discuss subject-matter, material and technique of Pre-historic Cave Paintings.
- II. Discuss Ajanta Paintings with special reference to Mother and Child before Buddha.
- III. What are the characteristics of Bagh Caves Paintings?
- IV. What are Jatakas? Discuss Visvantra Jataka in detail. (2×5=10)

SECTION-B

- V. What do you know about 'Line' as an art element?
- VI. What is Perspective? Write in detail.
- VII. What are the principles of Art?
- VIII. Define Emphasis and Proportion. (2×5=10)

SECTION-C

(Compulsory Question)

IX. Write brief answers:

- a) What is the subject-matter of Pre-historic Cave Paintings?
- b) What are 'Vihara' and 'Chaitya' Caves?
- c) What is 'Composition'?
- d) What are the 'Bodhi Satvas'?
- e) Define 'Space'. (5×2=10)

Micro Economics and Indian Economy

B.A –I (Sem II)

Economics

MST-II (May2023)

Section –A

Time: 3 hours

MM:75, Pass Marks:26

1. Explain importance of time element in determination of value?

ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਤੱਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

2. Distinguish between monopoly and perfect competition.

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।

3. Explain the Ricardian theory of rent.

ਰਿਕਾਰਡੋ ਦਾ ਲਗਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4. Critically evaluate Knight theory of profit.

ਨਾਇਟ ਦੇ ਲਾਭ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

(12×2=24)

Section –B

5. Critically evaluate Indian taxation system.

ਭਾਰਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

6. Is India over populated? if yes, give reasons and remedies.

ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵੱਧ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਦੱਸੋ।

7. Comments upon demographic development in India since independence.

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

8. Discuss the causes and consequences of unemployment in India.

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(12×2=24)

Section –C

1. Difference between market price and normal price(ਬਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ)

2. Monopoly power (ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ)

3. What is distribution (ਵੰਡ ਕੀ ਹੈ)

4. Marginal physical productivity (ਸੀਮਾਂਤ ਭੌਤਿਕ ਉਤਪਾਦਕਤਾ)

5. Difference between rent and quasi rent (ਲਗਾਨ ਅਤੇ ਅਭਾਸ ਲਗਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ)

6. Meaning of inflation (ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਦਾ ਅਰਥ)

7. Meaning of poverty (ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅਰਥ)

8. Features of balance of payments (ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ)

9. What is importance of foreign trade (ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ)

(9×3=27)

GURU NANAK COLLEGE BUDHLADA

HOME SCIENCE (MST)

SEMESTER - II

RESOURCE MANAGEMENT & HUMAN PSYCHOLOGY

Time Allowed: 3 Hrs.

Maximum Marks: 56

INSTRUCATION: - The question paper will of three section A,B and C Section A,B will have 4 question from the respective section of the syllabus and will carry on the 8 marks each. Section C will consist of 12 short answer type question of 2 marks each which will cover the entire syllabus uniformly.

SECTION - A

1. ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਗੁਣਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਫੁੱਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸਾਧਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
4. ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

(8 x 2 = 16)

SECTION - B

5. ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦਾ ਇਕ ਲੈਬਲ ਕੀਤਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਕੇ ਇਸਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
7. ਗੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕਿਤ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
8. ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

(8 X 2 = 16)

SECTION -C

9.

- a) ਗੁਰਦੇ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- b) ਚਮੜੀ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ।
- c) ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
- d) ਫੁੱਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ?
- e) ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਕੀ ਹਨ ?
- f) ਬਚਤ ਦਾ ਬਜਟ ਕੀ ਹੈ ?
- g) ਸਮੇਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ?
- h) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਕੀ ਹੈ ?
- i) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਰੰਗ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- j) ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਖਰਚ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- k) ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ?
- l) ਫੁੱਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

(10 x 2 = 24)

Note: Attempt two questions from part a and b each and all questions from part c

part A

24

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.
2. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.
3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.
4. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.

part B

24

1. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਵ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸੋ.
2. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.
3. ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.
4. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ.

part c

27

1. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ.
2. ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ.
3. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੱਸੋ.
4. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਬਣਤਰ ਲਿਖੋ.
5. ਨਿਆਇਕ ਪੁਨਰ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ.
6. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ.
7. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.
8. ਰਾਜ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਿਖੋ.
9. ਅਭਿਲੇਖ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ.

Note: Attempt two questions from part a and b each and all questions from part c

part A

24

1. Briefly describe the powers of the President of India.
2. Describe the salient features of the Indian administrative system.
3. Describe the powers of how the Prime Minister of India is appointed.
4. Explain the administrative relationship and fiscal relationship between the Center and the States.

Part B

1. State the structure, power and status of the Supreme Court of India.
2. Describe how the Chief Minister is appointed, his powers and position.
3. Describe the constituent powers and status of the State Legislative Assembly.
4. Describe the appointment power and position of the Chief Secretary.

part c

1. State three features of the Indian administrative system.
2. What is the meaning of union list.
3. Explain the emergency powers of the President.
4. Write the structure of Parliament of India.
5. What is meant by power of judicial review.
6. State the three functions of the Chief Secretary.
7. How the members of the Vidhan Sabha are elected.
8. Write the composition of the state high court.
9. What is the meaning of court.

SUB- SOCIOLOGY

B.A.-1 Sem-2

(2022-2023)

Time-3hrs.

M.M.70

Section-A (Any Two)

10.5X2=21

1. Meaning , definition and the features of Accommodation. ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
2. Define Competition , and write its constructive and destructive results on society. ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਇਸਦੇ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
3. Meaning and importance of Secondary Group. ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮੂਹ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
4. Detail note on In Group and Out Group . ਅੰਤਰੀ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਮੂਹ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

Section-B (Any Two)

10.5X2=21

1. Meaning and explain the types of family system. ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. Explain meaning and functions of Marriage system . ਵਿਆਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਮਝਾਓ।
3. Discuss about formal and informal agencies of Social Control. ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. Explain merits and demerits of religion ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਔਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

Short Questions

14X2=28

1. Meaning of Social Processes ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ
2. Gotra ਗੋਤਰ
3. Reference Group ਹਵਾਲਾ ਸਮੂਹ
4. Social Institutions ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
5. Central Family ਕੇਂਦਰੀ ਪਰਿਵਾਰ
6. Lineage ਵੰਸ਼ ਸਮੂਹ
7. Kinship ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ
8. Conflict . ਟਕਰਾਅ
9. Two Features of Social Control ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
10. Social Interaction ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਤਰਕਿਰਿਆ
11. Difference between Competition and Conflict ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
12. Headman in Joint Family ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਖੀ
13. Secondary Groups . ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮੂਹ
14. Patriarchal and Matriarchal family ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਅਤੇ ਮਾਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਿਵਾਰ

ਬੀ.ਏ. ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਸਮੇਸਟਰ: II (ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75

ਪਾਸ ਅੰਕ 25

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਓ, ਅ, ਅਤੇ ਏ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਓ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10-10 ਨੰਬਰ ਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ ਅ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ 2 ਨੰਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ ਓ

1. ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
2. ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸੱਚ/ਸਤਯ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।
4. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

10x2= 20

ਭਾਗ ਅ

1. ਸ਼੍ਰੁਤੀ ਅਤੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
2. ਯੱਗ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
3. ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪੰਜ ਮਹਾਂਵਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
4. ਅਹਿੰਸਾ ਦਾ ਜੈਨ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ?
5. ਅਸ਼ਟ-ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਪੰਜ ਅਣੂ ਵਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
7. ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

5x5 = 25

ਭਾਗ ਏ

1. ਵਰੁਣ
2. ਇੰਦ੍ਰ
3. ਬ੍ਰਾਹਮਣ
4. ਉਪਨਿਸ਼ਦ
5. ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਯੱਗ
6. ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ?
7. ਰਿਸ਼ਭਦੇਵ
8. ਦਿਗੰਬਰ

9. ਤ੍ਰੈ ਰਤਨ
10. ਮਹਾਂਮਾਯਾ
11. ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਗੋਤਮੀ
12. ਸਿਧਾਰਥ
13. ਸੰਘ
14. ਵਿਨੈਪਿਟਕ
15. ਜਨਮ ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

15x2=30

ਨੋਟ :- ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਵਿੱਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6.5 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਸੀ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ 9 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਰੇਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ਵੱਖ-2 ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।
2. ਧਾਗਾ ਕੀ ਹੈ ਵੱਖ-2 ਧਾਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।
3. ਰੰਗ ਕੀ ਹਨ? ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਲੇਸ਼ਿਤ ਰੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
4. ਬੁਣਾਈ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਬਾਸਕਿਟ ਅਤੇ ਟਵਿਲ ਬੁਣਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ - ਅ

5. ਖੱਡੀ ਕੀ ਹੈ? ਸਾਦੀ ਬੁਣਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਚਰਣ ਲਿਖੋ।
6. ਬਲੀਚਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਆਕਸੀਕਾਰਕ ਅਤੇ ਲਘੂਕਾਰਕ ਬਲੀਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
7. ਫਨਿਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ ਹਨ? ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
8. ਰੰਗਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਏ

9. ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-

1. ਸੰਸਲੇਸ਼ਿਤ ਰੰਗ
2. ਬੱਧੇਜ ਰੰਗਾਈ
3. ਆਪਟੀਕਲ ਬਲੀਚ
4. ਬੁਣਾਈ
5. ਤਾਣੇ ਦਾ ਧਾਗਾ
6. ਰੇਸ਼ਾ
7. ਧਾਗਾ
8. ਧਾਤਵੀ ਰੇਸ਼ੇ
9. ਸਟੈਪਲ ਰੇਸ਼ੇ

Class: b.com 1st year (sem2)

Sub: business mathematics

Time: 3 hours

max marks: 70

Note: the candidates are required to attempt 2 questions each from section A and B carrying 10 marks each and the entire section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION – A

Q1 Define matrix and write down all its types with suitable examples. 10

Q2 a) Solve the following system of equations by matrix inverse method: 05

$$2x - y + 3z = 9$$

$$y - z = -1$$

$$x + y - z = 0$$

b) Write down the properties of matrices with suitable examples. 05

Q3 a) A certain sum of money amounts to Rs 7650 in 4 years and to Rs 8100 in 6 years. Find the sum and the rate of simple interest. 05

b) Write the difference between shares and debentures. 05

Q4 A machine costs the company Rs 1,00,000 and its effective life is estimated to be 12 years. If the Scrap realizes Rs 5000 only, what amount should be retained out of profits at the end of each year to accumulate at a compound interest at 5% per annum. 10

SECTION-B

Q5 a) If $f(x) = \begin{cases} 1 + x^2, & 0 \leq x \leq 1 \\ 1 - x, & x > 1 \end{cases}$ then show that $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ does not exist. 05

b) Write down the conditions of maxima and minima in case of two variables. 05

Q6 a) Write the conditions of continuity of a function. 05

b) Find maximum and minimum value of $(x-1)^2 (x+3)^3$ 05

Q7 a) A demand function is given as $x = 50 - 5p$. compute the price elasticity of demand at $p = 5$. 05

b) The market demand function for commodity is $px = c$, where c is constant. Find the elasticity of the function and specify the type of market it represents. 05

GURU NANAK COLLEGE, BUDHLADA
DEPARTMENT: COMMERCE & MANAGEMENT
MST- May, 2023

CLASS: B.B.A – II, Sem: 4th
Subject: Advertising and Sales Management

MAX.MARKS:- 60
Max.Time:- 3 hours

Note: Students are required to attempt two questions each from each section A & B carrying 10 marks each and section C consisting of 10 short questions carrying 2 marks each. Students are required to attempt all questions.

SECTION-A

2*10=20

1. What is advertising? Discuss the functions of advertising and its Objectives.
2. What do you mean by consumer behaviors? And Explain economic factors affecting consumer behaviors.
3. What do you mean by media in advertising? And discuss different types of media.
4. What is advertising budget? Discuss the methods of Advertising budget.

SECTION-B

2*10=20

5. How can a manager measure the effectiveness of advertising? Discuss the methods of Advertising Effectiveness.
6. What are recruitment of sale force and its sources?
7. Discuss the sales organization and its structure in detail.
8. Discuss the term performance appraisal and methods of performance appraisal.

SECTION-C

10*2=20

1. What do you mean by campaigning planning?
2. What are objectives of sale force control?
3. What is the importance of studying the consumer behavior?
4. What are the types internet advertising?
5. What is non media advertising?
6. What is advertising budget?
7. What do you mean by Event management?
8. What do you mean by Advertising Effectiveness?
9. What are the types of Advertising agencies?
10. What are the objectives of Sales management?

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ। (ਜਾਂ)
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਚਾਰ ਥੰਮ੍ਹ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। (ਜਾਂ)
ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਬੰਧ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਨਿਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। (05)
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
(ੳ) ਮਾਤਾ ਘੀਵੀ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ
(ਅ) ਲਾਲੀ ਜੀ ਕੌਣ ਸੀ? ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ?
(ੲ) ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
(ਸ) ਅੱਜ ਕੱਲ ਹੱਲੀਵੁੱਡ ਵੀ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹੈ?
(ਹ) ਲੇਖਕ ਕੱਬਡੀ ਦੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? (5)

ਭਾਗ - (ਅ)

3. ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈਸ-ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖੋ। (ਜਾਂ)
ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ-ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖੋ। (5)
4. ਈ-ਕਾਮਰਸ ਕਰੋਬਰ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? (ਜਾਂ)
ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬਲੋਗ ਲਿਖੋ-
(ੳ) ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ
(ਅ) ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬਲੋਗ
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ- (02)

E-commerce has even evolved in the last 10 years to become much more mainstream. People were once very wary of giving their private financial information online, but today, thanks to improvements in cyber security, it's possible to shop or make large financial transactions online without worry. Many types of stock trading are done online now, including foreign currency exchanges. (02)

6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ-
Hidden tax, Income tax, Labour, Investment, Market, Production, Over due, Slump (02)

ਭਾਗ (ੲ)

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ-
ੳ) ਮੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਿਬੰਧ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
ਅ) ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਨਿਬੰਧ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਸਤਤ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ?
ੲ) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ?
ਸ) ਲੇਖਕ ਭੂਤਵਾੜਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ?
ਹ) ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਕੀ ਹੈ?
ਕ) ਬਲੋਗ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ਖ) ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

Guru Nanak College, Budhlada

Department of English

Question Paper B.Com.-III (Session 2022-23)

11

Time 03 hours

Max Marks: 35

1. A) Sketch the character of the escaped prisoner in the play 'The Rising of the Moon' in about 250 words. 4

Or

What is the theme of the play 'Lithuania'?

B) Attempt any five of the following:

- Why does Mrs. Fitzgerald want to help Mrs. Pearson?
- What kind of man is Lomov?
- Who is the escaped prisoner?
- What message does the play 'The New Hangman' convey?
- Describe briefly the behaviour of the Chaplain.
- What do you know about Maurya?
- How is the stranger murdered?

5

2. Attempt any two of the following four topics.

- A fashion show is being held in your city; how would you compare it?
- Prepare a news about 'The Youth Festival' organized in your college?
- Discuss T.V. as a powerful medium of communication.
- Discuss the important factors affecting speech writing.

6

3. Read the passage, give the title and answer the following questions

Trees are useful to man in three very important ways: they provide him with wood and other products, they give him shade and they help to prevent drought and floods. Unfortunately, in many parts of the world, man has not realized that the third of these services is the most important. In his eagerness to draw quick profit from the trees, he has cut them down in large numbers, only to find that with them he has lost the best friends he had. Two thousand years ago a rich and powerful country cut down its trees to build warships, with which to gain itself an empire. It gained the empire but without its trees, its soil became hard and

poor. When the empire fell to pieces, the home country found itself faced by floods and starvation.

Everywhere government realizes the importance of a plentiful supply of trees. It is difficult for it to persuade the villager to see this. The villager wants wood to cook his food with, and he can earn money by making charcoal or selling wood to the townsmen. He is usually too lazy or too careless to plant and look after new trees. So, unless the government has a good system of control, or can educate the people, the forests slowly disappear.

Questions

1. What are the advantages of trees to man?
2. Which of the services of trees is the most important ?
3. What was the result of cutting down trees by a rich and powerful country?
4. Why does the villager not see the importance of having trees ?
5. Assign a suitable title. 4

4.(A) Change the voice of any four of the following:

- (a) The photo was taken by my brother.
- (b) Efficient staff is given extra payment.
- (c) People with better skills are given more opportunities.
- (d) The article has been beautifully written.
- (e) They have my little sister a ticket, too.
- (f) They told me to go away. 4

(B) Put in 'if' or 'unless' in any four of the following:

- (a) The servant won't open the door you ring the bell.
- (b) Don't bother to call me it is important.
- (c) The players will be sad they lose the match.
- (d) Speak only..... you are asked to.
- (e) The dog won't bite you irritate it.
- (f) Rita will be happy she finishes her work in time. 4

C. Add question tags to any four of the following:

- (a) This price list is up to date.
- (b) It was a super show.
- (c) These sweaters are warm.
- (d) We have got time for a cup of tea.
- (e) We can sit on the grass.
- (f) You both are brothers. 4

Section-A. (Attempt any two)

- 1.Explain corporate Governance and its principles.
- 2.Discuss various ethical issues involved in corporate Governance.
- 3.Explain the various theories of corporate Governance.
- 4.Who is Independent director?what are the duties and responsibilities and how an Independent director can be appointed.? (10*2)

Section -B. (Attempt any two)

- 1.Explain OECD committee and its recommendations.
- 2.Discuss various models of CSR?
- 3.What is E-GOVERNANCE ? Explain its objectives.
- 4.State the arguments in favour and against CSR? (10*2)

Section-C Attempt any ten

1.Stewardship theory.	7.Diff. b/w CSR and Business Ethics.
2.Japanese Business Ethics .	8.Cosequences of lack of business ethics
3.Alternate Director	9.Corporate Governance.
4.E-Governance.	10.Name various non mandatory committees
5.Green Governance.	11.Environmental Pollution
6 Primary stakeholders.	
12.Director identification number.	(10*3)

GURU NANAK COLLEGE, BUDHLADA

DEPARTMENT: COMMERCE & MANAGEMENT

MST- May, 2023

CLASS: B.B.A – II, Sem: 4th
Subject: Financial Management

MAX. MARKS:- 60
Max. Time:- 3 hours

Note: Students are required to attempt two questions each from each section A & B carrying 10 marks each and section C consisting of 10 short questions carrying 2 marks each. Students are required to attempt all questions.

SECTION-A

2*10=20

1. Discuss various sources of finance available to Business Organization's for meeting financial requirements.
2. Discuss various theories of Dividend Policy.
3. What do you mean by Capital Structure? Explain theories relating to Capital Structure.
4. Define Capital Budgeting. Discuss any methods of it in detail.

SECTION-B

2*10=20

5. Discuss various types of Responsibility Centers in Detail.
6. What are different methods of determining Working Capital?
7. What are dangers of having inadequate and excessive working capital?
8. Discuss different Steps in Responsibility accounting.

SECTION –C

10*2=20

1. Financial Management.
2. Equity Shares & Preference Shares.
3. Objectives of Financial Management.
4. Trade Credit.
5. Dividend.
6. Retained Earnings.
7. Specific Cost and Composite Cost.
8. Prepaid Expense.
9. Responsibility Centre.
10. Advance.

Paper – Principles of Economics-II

B.Com. – I, Semester - II

May 2023

Time Allowed: 3 hrs.

Maximum Marks: 70

Note: attempt two questions each from Section A and B carrying 10 marks each and any 10 questions out of 12 short answer type questions from Section C carrying 3 marks each.

Section-A

1. Define Macro Economics. Explain the importance of macroeconomics.
2. Explain the product and income method of measuring national income.
3. "Supply creates its own demand." Critically examine the statement.
4. Explain the Keynesian theory of income and employment.

Section-B

5. Define propensity to consume. Discuss the factors which determine the propensity to consume.
6. Define Investment. Explain the influencing factors on which the level of investment depends.
7. Explain the working of multiplier.
8. Discuss causes and effects of inflation.

Section- C

9. Write short note on any ten:

(1) Define disposable income.	(11) Define MEC
(2) Define National Income.	(12) Define Depression
(3) Define Full Employment.	
(4) Define APC and MPC.	
(5) Define Induced and Autonomous investment.	
(6) Define multiplier.	
(7) Demands pull inflation.	
(8) Trade Cycle	
(9) Consumption function.	
(10) Difference between Micro and Macro	

GURU NANAK COLLEGE, BUDHLADA
DEPARTMENT: COMMERCE & MANAGEMENT
MST- May, 2023

CLASS: B.B.A- II, Sem: iv
Subject: Training and development

MAX. MARKS:- 60
Max. Time:- 3 hours

Note: Students are required to attempt two questions each from each section A & B carrying 10 marks each and section C consisting of 10 short questions carrying 2 marks each. Students are required to attempt all questions.

SECTION-A

2*10=20

1. What is Induction Explain its process with contents.
2. What do you mean by Different models of training Evaluation.
3. What do you mean by Training And discuss different types of method in training.
4. What is Management development and its role in the organisation.

SECTION-B

2*10=20

5. What do you mean by training evaluation explain its process.
6. What is TNA explain its process and methods.
7. Explain the steps in Designing Training programmes.
8. What are the various methods for data collection in evaluation.

SECTION-C

10*2=20

1. What do you mean by training ?
2. What are objectives of induction ?
3. What is the importance of TNA?
4. What are the models in TNA?
5. What is Non-Experimental Design?
6. What is JIT?
7. What do you mean by lesson plan?
8. What do you mean by T- Group training?
9. What are the types of Induction?
10. Threats to validity

GURU NANAK COLLEGE, BUDHLADA
DEPARTMENT: COMMERCE & MANAGEMENT
MST- Session- May 2022-23

CLASS: B.COM II
Subject: Company law
Teacher-Dr. Neena Brar

MAX. MARKS:- 70
Max. Time:- 3 hours

Note: Candidates are required to attempt two questions each from each section A & B carrying 10 marks each and section C consisting of 10 short questions carrying 3 marks each. Students are required to attempt any 10 questions.

SECTION -A

1. Enumerate the steps to be taken by the promoters from the formation of a company to the commencement of business.
2. Explain fully the Doctrine of Ultra vires in relation to companies. What are the liabilities of a company and its agents for ultra vires acts?
3. Explain the different methods by which a company can alter its share capital.
4. Define prospectus. What are the legal requirements in relation to a prospectus? Discuss the liabilities for mis-statements in prospectus.

SECTION-B

5. Who is a director? Explain the duties and liabilities of directors.
6. What is fixed charge? How does it differ from a floating charge? What are the consequences of the failure to register charges?
7. Give the legal provisions relating to the annual general meeting of a company.
8. What do you understand by the winding up of a company? Discuss the various provisions applicable to member's voluntary winding up. State the difference between members's voluntary winding up and creditor's voluntary winding up.

SECTION- C

9. a) Define corporate veil.
b) What is One person company?
c) Difference between memorandum and articles of association.
d) Define Share certificate.
e) Difference between transfer and transmission of shares.
f) Additional director.
g) Provisions of EGM.
h) State the rule in Foss v. Harbottle.
I) List the duties of liquidator in relation to compulsory winding up.
J) Define red-herring prospectus.
H) Supermajority of majority meaning
I) Book Building process

GURU NANAK COLLEGE, BUDHLADA (MANSA)

Department of Commerce and Management

MST – May, 2023

M.Com I Semester II

E-Commerce

Maximum Marks: 70

Time-3 hrs

Note: Attempt two questions each from Section A and B. Each question carries 10 marks.

Attempt any 10 short answer type questions from Section C carrying 3 marks each.

Section: A

1. Define E-Commerce. Explain its features and limitations.
2. Discuss various managerial issues in E-commerce in India.
3. E-Payment? Explain working of credit card and differentiate it from debit card.
4. Elaborate the concept of security in e-commerce with its solutions.

Section: B

1. Draw a neat diagram of EDI and explain it.
2. Explain the key technologies of B2B e-commerce.
3. Define E-Governance. Explain its features and benefits.
4. Explain the impact of e-commerce on stock trade industry, tourism industry and real estate industry.

Section: C

Write short notes on the following (any ten):

- i. Smart card
- ii. Online auctions
- iii. Advisory model of e-governance
- iv. Peer to Peer
- v. E-Wallet
- vi. E-Business
- vii. CRM
- viii. Disintermediation and re-intermediation
- ix. Supplier oriented marketplace
- x. Scope of e-governance
- xi. E-advertisement
- xii. Encryption and decryption